

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1443

av **Staffan Danielsson och Per Lodenius (båda C)**

Syntester vid körkortsprov

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga syntester över tid i samband med förnyelse av körkort, samtidigt som kraven anpassas till andra länder vad gäller hur synfälten/sidoseendet ska kunna prövas, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har i trafiken en nollvision för olyckor. Ska man nå ända dit kanske trafiken måste upphöra. Visionen är ändå förståelig men olika regler och körkortskrav måste vara balanserade, rimliga och förnuftiga. Ibland är regelverken för stränga, och ibland för slappa.

Ett område där så är fallet är kraven på god syn och på synfälten. Trots att synen förändras under livets gång och successivt blir sämre, t ex vad gäller mörkerseendet och synfälten, så genomförs inga ytterligare synkontroller utöver den som gjordes vid körkortsproven. Det är alltså upp till den enskilde att själv bedöma om synen vid t ex hög ålder försämrats så pass mycket att hen bör sluta köra bil. Sannolikt kör en del bil alltför länge trots alltför dålig syn.

Det bör därför övervägas att införa synkontroller någon eller några gånger under livsvägen fram till 90-årsåldern eller mer. Det finns argument för att detta kan ske i samband med att körkortet förnyas t ex kring 50-årsåldern och i åttioårsåldern.

Samtidigt som Trafikverket alltså inte alls agerat för detta ställer man istället världens strängaste krav på att just de som av någon läkare bedöms behöva kontrollera sitt sidoseende, dvs. sina synfält, måste klara strängt uppställda krav i syntester under hård stress. Kraven är märkligt noggrant specificerade och uppställda av förmenta svenska synexperter. De påstås garantera likabehandling och rättvisa men är uppenbarligen alldeles för fyrkantigt utformade. De leder till desperation hos många som ser bra men har vissa brister i sitt synfält vilket i Sverige gör att de fråntas sina körkort medan de i andra länder hade fått behålla dem.

I andra länder tillåts inte syntestmaskinerna spela en sådan avgörande roll utan kan göras som en del där i sista hand ändå en uppkörning under extra uppseende av en erfaren trafikinspektör får fälla det slutliga avgörandet.

Mot bakgrund av den enorma vikt som Trafikverket fäster vid höga fyrkantiga krav för de som råkar hänvisas till syntestkontroll är det obegripligt att man inget gör för att kontrollera synen hos de väldigt många fler som långsamt ser sämre men som inte uppsöker någon ögonläkare.

Jag har lagt flera motioner, och flera interpellationer om att Sverige/Trafikverket måste nyansera sina hårda fyrkantiga krav på de som rätt slumpvis hamnar i Trafikverkets garn och utsätts för mycket stränga och fyrkantiga krav på hur de ska klara test i syntestmaskiner.

Nu arbetar VTI med att utveckla en körsimulator så att de som vill bevisa sin körduglighet ska kunna göra detta i en sådan. Trafikverket anser att detta först ska kunna få göras sedan körkortet har dragits in, obegripligt nog. Kostnaden för att få genomgå ett sådant prov lär komma att kosta 15 000–20 000 kronor vilket också känns mycket tveksamt, ska endast personer med god ekonomi kunna få chansen att bevisa sin duglighet för bilkörning när synen ifrågasätts?

Riksdagen bör ge regeringen tillkänna att den bör utreda Trafikverkets alltför hårda och fyrkantiga syntestkrav i vissa fall, samtidigt som den också bör utreda att några enkla syntester bör göras vid förnyelse av körkort under livsresans gång.

Staffan Danielsson (C)

Per Lodenius (C)